

POEMES D'EMILI DICKINSON

5

Tinc un ocell que en Primavera
per cantar-me a mi s'espera -
La Primavera fa el parany.
I ja quan l'estiu s'apropa
el pit-roig marxa amb afany.

Però no m'entristeixo pas
sé que el meu ocell fugaç
- tot i haver arrencat el vol -
aprèn dellà un mar sens fi
una tonada per mi
i tornarà més resolt.

Gràcils amb serva perdurable
en mans de Terra veritable
tinc les meves,
i tot i marxar ara l'acord
no em canso de dir al meu cor
que són teves.

En cada serè esclat d'un rumb
a l'or de la més mínima llum
jo veig
la por o els dubtes més petits
amb les discòrdies, els crits,
l'aireig.

Així que no m'afligiré
sabent que el meu ocell primer
ja vola
des d'un arbre llunyà i distant
i em du la cançó més brillant
bressola.

8

Hi ha un mot base
que venç l'espasa.

Pot fendir un home armat -
venta síl·labes punxants
i de nou roman callat -
Però allí on pugui caure
els que salvi amb la seva aura,
amb patriòtica fe
diran que un germà amb molts galons
els baté l'últim alè.

A on va l'esbufegant sol
allà on vulgui anar el dia
allí hi ha el seu silent atac
la seva victòria envia.
Quin tirador més resolt !
Goiteu quin tret, quina encertada !
L'encert que el Temps treu del buirac
és una ànima "oblidada" !

35

Ningú hagués sabut mai d'aquesta rosa
-
tret d'algun pelegrí
sinó l'hagués agafada al voral
lliurant-te-la jo ahir.
Qui sap si l'abella potser l'enyori,
la papallona sí,
capbussar-s'hi després d'un llarg
viatge
al bell mig del seu si.
Només un ocell s'ho preguntarà
sols la brisa en brogir
Ah, gràcil roseta que n'és de fàcil
a algú com tu morir.

47

Cor ! Ens n'oblidarem !
Tu i jo - aquesta nit !
Tu oblida el calor que ens donava -
Jo la llum que ha seguit !

Ben cavat, prego m'ho diguis
No fos cas que ja hi torni !
Ràpid ! Que si et torbes gaire
potser me'n recordi !

49

Mai vaig perdre tant com dos cops,
fou sobre l'herba forta.
Dos Cops com pidolaire
davant Déu a sa porta !

Àngels, dos cops baixaren
M'oblidaren la hisenda -
Lladregot ! Banquer ! Pare!
De nou sóc pobre de renda !

50

Al meu jardí no li ho he dit -
no fos pas que pogués amb mi.
I de moment no tinc coratge
i a l'abella no li sé dir.

No ho diré als carrers, se'm farien
plets des de cada ultramarí -
que algú tan tímid - ignorant
tingui prou valor per morir.

Els vessants no ho poden saber -
allà on he bruixolejat tant -
I ni ho diré als boscos mansívols
el dia en que me'n vagi anant -

Ni ho balbutejaré a taula
Ni distretament pel camí
insinuaré que per l'Enigma
algú marxa avui clandestí.

61

Pare que estàs a dalt
copsa bé el ratolí
que ha estat vençut pel gat.
Al teu regne reserva
un gran "Casal" pel Rat.

Complets seràfics rebosts
per rossegar tot el dia
mentre insospitats cicles
giren amb harmonia.

76

Com engresca retornar a mar
a una ànima de terra ferma
enllà les cases, lluny dels caps -
vers l'Eternitat que es desferma -

Com nosaltres criat al pla,
¿ que sap el mariner el que aterra
i el sublim que és l'embriaguesa
de la primera llegua lluny de terra ?

92

El meu amic ha de ser un ocell
perquè vola !
Mortal ha de ser el meu amic
perquè es mor !
Tens fibló com una abella !
Ai caram, amic meu,
no me'n sé avenir !

108

Cirurgians cal anar amb compte
en fer anar el ganivet !
Sota la incisió més fina
hi batega la culpable: La Vida !

111

L'abella no em té por.
Pels papallons sóc coneguda.
La cordial gent del bosc
sempre m'ha dat la benvinguda -

Els rierols riuen més fort quan arribo
i les brises juguen amb més follia
com és, a ulls meus boirins de plata,
com és, oh estival dia ?

128

Porta'm el capvespre en un calze,
compta els gots del matí quan s'alça
i digues quantes rosades
amb quants salts de matinades.
L'hora que dorm el teixidor
i qui cus la celeste extensió.

Escriu-me quantes notes hi haurà
a l'èxtasi del pit roig demà
a les branques més porugues
quants anars fan les tortugues
i quants gots passa l'abella,
tragina rosades, pobre ella.

També qui fermà els peus de l'Arc del
Cel
qui dreça el rumb de cada estel
amb flexibles talls blaus de drap ?
Quin ull casa les estalactites -
Qui compta els lluentins nocturns
per veure que no en falta cap ?

Qui construí una casa Albada
amb cada finestra tancada
i que encega el meu esperit ?
Qui em farà eixir un dia de gala

a volar lluny guarnida l'ala
el lluïment passant per l'entredit ?

133

Igual que els nens a l'hoste diuen:
"Bona nit"
i marxen fets un drama,
les meves flors alcen els seus llavis
formosos
i es clouen al pijama.

Igual que els nenes boten al llit quan
es desperten
contents de ser un nou dia
a cua d'ull les meves flors des del
bressol
pintaran l'alegria.

135

L'Aigua s'ensenya per la set.
La Terra - pels mars travessats.
El Trarbals -per l'Angoixa -
La Pau -

144

Manent

173

Un que és pelut, sense peus,
malgrat tot, si corre prou !
De vellut té l'aparença
la complexió de nou !

A vegades viu a l'herba !
D'altres, branques fan el fet,
d'on en baixa fent tot de felpa
el seu rastre contrafet !

Tot això, però a l'estiu

perquè en fremir un vent al bosc
pot residir a Damasc
teixint seda al lligabosc.

Quan, més tendre que una dama,
per primavera emergeix
amb plomes a les espatlles
en prou feines se'l coneix !

Els homes li diuen Cuc !
Qui sóc jo en tan poca estona
per dir el bonic secret
de qualsevol Papallona !

182

Si ja no em trobés viva
quan arribi el Pit-Roig amb corbatí
vermell, deu-li una engruna
de pa i penseu en mi.

Si no us dono les gràcies,
perquè ja m'he adormit,
heu de saber que ho provo
amb llavis de granit.

189

Tan poca cosa és plorar -
Sospirar és quelcom tan prim -
I així i tot d'afers d'aitals mides
homes i dones morim.

200

Els ho vaig robar a una abella
per a - tu -
mal pretext de segur
ella em perdona com ningú.

211

Vine a polit, Eden !
Llavis maldestres
se't beuen els gessamins
com abelles silvestres -

que abastant la seva flor
zumba ran l'estatge desert
recompten els nèctars
entra i per bàlsams es perd ! -

216

A recer als seus alabastins estatges
intactes del dematí
i intactes també al migdia
dormen els pacients membres de la
Resurrecció
costanera de setí
rostre de pedra calenta.

Imperceptible riu la brisa
al seu castell encimat -
balbutejos d'abella a oïdes sordes,
tonades desateses d'ocells dolços,
ai, quanta sagacitat aquí s'hi esmuny.

228

Resplendint en Or i apagant-se en
Porpra
brincant com lleopard pel cel
després, ran dels peus del Vell
Horitzó,
reclinant la cara pigallada per morir.
ajupint-se a frec de la finestra de la
llúdriga
tocant el Sostre i tenyint el Graner
besant el Barret a la Praderia
i el Malabarista del dia ha fuit.

241

M'agrada un punt de l'Agonia
perquè se'm fa certa -
l'home no fingeix convulsions
ni quan més es desconcerta -

Els ulls s'envidrien - i això és la Mort -
es fa cosa impossible aparentar
els lluentins del front per la dissort
de l'Angoixa particular enfilats.

251

Dellà la tanca
creixen - maduixes -
dellà la tanca
com saltaria - sense atabuixes -
Que en són de bones !

Mes - si em taqués el Davantal -
Déu me'n diria !
Oh, vida - crec que Ell si fos Nen -
la saltaria - si pogués !

254

L'Esperança és la cosa amb plomes
que a l'ànima se'ns pon
fa una tonada sens paraules
sense fre ni un sol segon.

Mai la més tendra en grop sentida
i aspre el grop ja ho pot ser
que vulgui a un ocellet abatre
que a tants ha dat recer -

La he sentida a les terres gèlides
i al mar més llunyà impune
tot i que mai davant d'obstacles
m'ha pregat cap engruna.

255

Morir esmerça poca estona
i diuen que no fa mal -
És sols esvanir-se - per temps -
després -fuig del camp visual -

Un Llaç més fosc - només un dia -
el Crespó al barret
després ve un sol de llum formosa
que oblidar-se'n ens permet -

L'absent - mística - criatura
la que de no estimar-nos tant
s'hagués adormit més segura -
- aquell cop- però despertant -

258

Hi ha un bri com de llum,
a les tardes d'hivern -
que oprimeix com el Pes
del cant de Missa Intern -

I un trau Celest fereix -
sense fer cicatriu
sols desacord a dins
on rau el Significatiu.

No es pot ensenyar. No es pot -
Desesperança segellada
i és aflicció imperial
que des de l'aire ens és brindada.

Quan ve el Paisatge para esment
i les Ombres callen ben fort -
quan se'n va sembla la Distància
a la mirada de la Mort -

285

Pel to, el Pit-Roig m'és el criteri
 perquè m'he fet - on veig els Pits-
 Roigs,
 però si un Cucut fos l'entorn
 d'ell me'n fiaria a ulls clucs -
 L'oda a casa -mana el Migjorn -
 El botó d'or norma floresta
 puix brotem a l'hort.
 Mes si hagués nascut Britànica,
 cap Margarida fora acord
 sols la Nou fora un bon Octubre
 perquè en caure també volen
 les Estacions -m'ensenyaren -
 Sense veure el tauler de neu
 l'hivern seria fals - per mi -
 que veig - Nova Anglaterra -
 la reina percep com jo així -
 amb cop d'ull provincialment .

287

Va aturar-se un rellotge -
 No el de la xemeneia -
 L'art precís de Ginebra
 no reviu al ninot -
 inanimat sense orfebre.

L'ensurt prengué a l'Artilugi !
 vinclant-se les xifres de mal
 després van saltar els Decimals
 pel Migdia graus fora -

No es remourà pels Doctors -
 el Pèndul de neu so -
 El botiguer l'estorba
 i ell, fred - absent No -

Capcineigs de busques daurades -

Prims capcineigs la dels segons -
 Dècades d'altivesa interposant-se
 entre el Quadrant de la vida -
 I Ell.

288

No sóc Ningú, jo ! Qui ets tu ?
 Ets - també - Ningú ?
 Llavors, ja som dos ?
 Callem ! Ja saps - ho escamparien !

Se- Algú - Que avorrit !
 Com una granota - Que vulgar ! -
 Dient-li el teu nom tot el Juny -
 a qualsevol bassa admiradora !

298

Sola no puc estar
 Multituds - em visiten -
 nombrosa companyia -
 que a la clau destaroten.

Despullats, sense noms
 ni Almanacs, ni climes
 només cases obertes
 Ben igual que amb els Gnoms.

L'arribada la saben
 potser els correu de dins -
 però no la partença -
 perquè no se'n van mai .

305

La diferència entre Por
 i Desesper- és com aquella
 entre el moment just d'un Naufragi
 i quan el Naufragi ha passat -

La Ment és suau - i sense impuls -
satisfeta com l'Ull
al Front mateix d'un Bust
que sap - però no veu -

328

Pel camí vingué un ocell -
No veié que l'hagués vist.
Partí un cuc en dos bocins
i al xicot cru se'l cruspí.

Després va anar a beure rosada
de l'herba més a tocar
i botà al costat del Mur
per fer pas a un Escarabat -

Mirà amb nerviosos ulls
escrutant tots els voltants -
ulls com vidrets espantats, vaig pensar
-
remogué el cap de vellut.

Com en perill, cautelós,
li vaig oferir una engruna
i estengué les seves plomes
i s'embogà al cau, més suau

del que uns remes parteixen mars,
massa argent per a una nafra -
o papallona en Ribes del Migjorn
neda amb salts sense esquitxar.

333

L'herba té tan poca feina -
una esfera amb verd envà -
papallones per nodrir
i abelles que agombolar.

I bressolar-se tot temps amb cançons
que les brises apropen
i acollir llum del Sol a la falda
i inclinar-se davant les coses -

De nits enfilat rosades com perles
i saber-se'n tan bonica
que una Duquessa ja voldria
bé prou tal celebritat.

Fins i tot quan mor - se'n va
exhalant sentors divines
com espècies esteses -
humils o Nards que es marceixen.

Després en Supremes Sitges habita
i se'n dèria en temps llunyà.
L'herba té tan poca feina
ja voldria ser fenc, ja.

335

Albert Manent

363

Vaig anar a dar-li les gràcies
però dormia -
el llit - de voltam empedrat -
amb rams als peus i capçalera -
que els passants havien deixat -

Els que anaven a dar-li gràcies -
però dormia -

Es va fer prou curt - creuar el mar -
per anar a veure-la - viva -
el tornar ja fou més lent.

369

Ella dorm com un joc

La vida ha fuit botant
amb ganes de tornar
no pas gaire aviat.

Té els braços mig caiguts -
com esperant jugada -
oblidant tal vegada
el Truc d'estar a punt.

Els ulls gais mig oberts
com si l'amo estigués
centellant a través
com un divertiment.

El matí ran de porta,
ordint, tinc la certesa,
com llevar-li el son
tan lleuger- i tan profund -

371

És preciós - plaent- empolsegós -
trobar-se un llibre antic
vestit com pel seu Segle -
un privilegi - penso -

Haver la seva venerable mà
i escalfant-la en la nostra
recular un fragment - dos -
als Temps en que - era jove -

Copsar-ne els seus peculiars
dictàmens
i escatir les idees
sobre la nostra ment -
Literatura de l'Home -

Què atreia als escolars
quins concursos es feien,

quan Plató era certesa
i Sòfocles - un home -

Safo - una noia viva -
i quan Beatriu duia
el llenç que Dant - deificà -
Fets de Segles passats

Ens els fa casolans -
com un que se'n va al poble -
i et diu que tots els teus somnis eren
certs -
Ell visqué on neixen Somnis -

L'embruix és sa presència -
i preguntes perquè es quedi -
Vells volums sacsegen els caps de pell
i així ens tantalitzen -

369 (2)

Ella jeia com si jugués.
La vida havia fuit botant
amb la intenció de tornar -
però no pas tan aviat -

Els seus gais braços, mig caiguts,
com l'interval d'una jugada.
De moment havent oblidat
el Truc d'engegar una altra vegada.

Els ulls juganers mig oberts
com si el seu amo estigués
guspirejant a través d'ells
per pur divertiment.

El seu millor matí al llindar -
ordint - puc posar la mà al foc -
com poder llevar-li el seu son
tan lleuger - i tan profund.

374

Vaig anar al Cel -
i era un poblet -
de Robins per fanals
i Plomes cobert.

Més quiet que els camps
a l'hora del gebre -
Bonic - com quadres -
no pintats per orfebre.
Gent - com la Papallona -
amb Randes - els marcs -
i ganxets - de Gasa -
I edredons- per noms -
Quasi - contenta -
podria estar
"En tan selecte
companyia "

389

La mort ha estat a la casa de davant
nostre
avui mateix -
Ho sé per l'aspecte entumit
que eixes cases prenen d'escreix.

A dins i fora, el xiu-xiu de veïnes -
El Doctor - obrint-s'hi pas -
Com capoll obrint-se, al finestral,
maquinalment fugaç -

Algú llença un matalàs llit -
Els Nens - abalançant-s'hi -
es pregunten si va morir-hi - al cim -
jo ho vaig fer d'infant - abans sí.

El capellà entra tan tibat
que sembla que la casa és seva -
i posseís - ara endolats -
adés nens - sense treva -

És seguit pel Barreter - i l'home
del més Pèssim Ofici -
per mesurar tota la casa.

Vindrà al poc l'Ombrívol Seguici -

Amb borles - i carrosses - aviat.
Tan cert com un Senyal -
la intuïció de notícies
fa un enfilall simple en un poble.

405

Podria estar més sola
sense la Soledat -
Com avesada estic al meu Destí -
Potser l'altra- la Pau -

Aturés la foscor
i omplís la meva cambra
massa xica - en volum - per contenir
Tot el Sagrament- d'Ell -

Mancada d'Esperança
podria introduir-la-hi
desfilant - profanant el lloc -
bastit pel sofriment -

Podria ser més fàcil
Marrar - amb la Terra en vista -
aviant la meva Blava Península -
Sucumbint - de Plaer -

411

El color de la tomba és verd-
 La tomba exterior vull dir -
 No es distingeix de la resta del camp
 tret d'un Roc per senyal.

Guiar als passerells a trobar-la
 que d'atents no en són gota
 parar i dir-los on és ,
 sols a una margarida -ensota-

441

Teniu. La meva carta al Món
 que no em va escriure Mai.
 Només noves que la Natura
 m'oferí amb el cor gai.

Un encàrrec lliurat en Mans
 que no puc veure amb certesa -
 Pel seu amor- tendre- compares-
 Jutgeu-me amb tendresa.

442

Déu va fer una Gencianeta
 que de Rosa volgué el relleu
 i fracassà- Rigué l'Estiu -
 Ben just abans del Temps de Neu

sorgí una criatura Porpra
 que a tot el turó embadalí
 i l'Estiu acotà el seu cap -
 i la burla hagué d'emmudir.

D'igual guisa era la rosada.
 De Tir no hauria de venir
 fins que el Nord pur no l'invoqués.
 Creador i jo - podré florir ?

482

Et tapem - cara afable -
 no pas perquè ens cansessis,
 ans tu n'estaves de nosaltres -
 Pensa - mentre te'n vas -
 que et seguim fins allà on
 no puguis detectar-nos -
 Llavors - ja deixats- tornarem
 per a seguir aprenent-te

I culparem l'escàs amor
 que ens satisféu mostrar-te -
 Que ha augmentat- afable- cent cops
 -
 si el volguessis rebre- ara.